

Bruselj, 16. junij 2023
(OR. en)

10770/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0180 (NLE)

ACP 59
WTO 81
RELEX 750
COAFR 205
FDI 9

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	16. junij 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 312 final
Zadeva:	Predlog SKLEPA SVETA o podpisu Sporazuma o spodbujanju trajnostnih naložb med Evropsko unijo in Republiko Angolo v imenu Evropske unije

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 312 final.

Priloga: COM(2023) 312 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.6.2023
COM(2023) 312 final

2023/0180 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o podpisu Sporazuma o spodbujanju trajnostnih naložb med Evropsko unijo in
Republiko Angolo v imenu Evropske unije**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Leta 2020 je bil v celovito strategijo Evropske unije (EU) z Afriko vključen predlog, da EU „razvije bolj ambiciozne ureditve za lajšanje, privabljanje in podpiranje naložb v Afriki“¹.

Republika Angola (v nadaljnjem besedilu: Angola) je sedma največja naložbena destinacija za vlagatelje iz EU na afriški celini, zajema pa 5,4 % neposrednih tujih naložb EU (9,9 milijarde EUR neposrednih tujih naložb v letu 2020). Čeprav gospodarstvo Angole trenutno temelji na bogatih virih surovin in energetskih virih, želi država diverzificirati svoj gospodarski model in si v zadnjih letih močno prizadeva za izboljšanje naložbenega okolja za tuje in lokalne vlagatelje. Angola začne pogajanja za pridružitve sporazumu o gospodarskem partnerstvu (v nadaljnjem besedilu: SGP) med EU in skupino držav Južnoafriške razvojne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: SADC), ki izvajajo SGP. Vendar SGP ne vsebuje posebnih določb o naložbah.

Izvršni podpredsednik Evropske komisije Valdis Dombrovskis ter angolski minister za trgovino in industrijo Victor Fernandes sta v skupni izjavi z dne 8. septembra 2020 potrdila, da nameravata začeti predhodne razprave o naložbenem sporazumu med EU in Angolo, poleg SGP, s poudarkom na spodbujanju naložb².

Komisija je 23. marca 2021 sprejela priporočilo za sklep Sveta³ o pooblastilu za začetek pogajanj z Angolo o sporazumu o spodbujanju naložb. Svet Evropske unije je 26. maja 2021 odobril začetek pogajanj⁴ in sprejel pogajalske smernice.

EU in Angola sta 22. junija 2021 začeli pogajanja o sporazumu o spodbujanju trajnostnih naložb (v nadaljnjem besedilu: Sporazum). Po štirih krogih pogajanj sta EU in Angola pogajanja zaključili 18. novembra 2022.

Splošni cilj Sporazuma je izboljšati naložbeno okolje ter olajšati mobilizacijo in ohranjanje naložb med EU in Angolo na podlagi sodobnih in poenostavljenih pravil, ukrepov in postopkov v zvezi z neposrednimi tujimi naložbami. Tako sporazum spodbuja trajnostni razvoj, gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest ter krepi dvostranske naložbene odnose. Zagotavlja tudi trdno platformo za prispevanje k diverzifikaciji angolskega gospodarstva in njegovi vključitvi v svetovno gospodarstvo.

Ta sporazum je prvi sporazum o spodbujanju naložb, o katerem se je EU kdaj koli pogajala, priloženi predlog sklepa Sveta pa je pravni akt za odobritev podpisa Sporazuma v imenu Evropske unije.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Zgornji cilji so skladni s Pogodbo o Evropski uniji (PEU), ki določa, da bi se morala EU

¹ Skupno sporočilo iz leta 2020 z naslovom Za celovito strategijo z Afriko, JOIN(2020) 4 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52020JC0004>

² https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/84859/5th-angola-eu-ministerial-meeting-joint-way-forward_en

³ Priporočilo za sklep Sveta o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu med Evropsko unijo in Republiko Angolo o spodbujanju naložb, COM(2021) 138 final.

⁴ Sklep Sveta o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumu med Evropsko unijo in Republiko Angolo o spodbujanju naložb, 8441/21, 20. maj 2021.

zavzemati za „spodbujanje vključitve vseh držav v svetovno gospodarstvo, skupaj s postopno odpravo omejitev v mednarodni trgovini“⁵.

Cilji so tudi popolnoma v skladu s cilji Sporazuma iz Cotonouja⁶ in splošnimi načeli, ki so poudarjena v njem.

Ta sporazum ustreza glavnemu ukrepu 12 („sklenila sporazume o trajnostnih naložbah z Afriko in južnim sosedstvom“) pregleda trgovinske politike⁷, v katerem je Komisija napovedala, da bo „partnerjem oziroma regijam v Afriki in južnem sosedstvu, ki jih to zanima, predlagala novo pobudo za trajnostne naložbe [...] v obliki samostojnih sporazumov o naložbah ali v okviru posodobitve obstoječih trgovinskih sporazumov.“

Ta sporazum bo tudi dopolnil prihodnji sporazum o spodbujanju naložb za razvoj, o katerem trenutno potekajo pogajanja v Svetovni trgovinski organizaciji.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Cilji so skladni z drugimi politikami EU, zlasti z razvojno politiko EU.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

V skladu z mnenjem št. 2/15 Sodišča o sporazumu o prosti trgovini med EU in Singapurjem z dne 16. maja 2017 vsa področja, ki jih zajema Sporazum, spadajo pod izključno pristojnost EU, natančneje na področje uporabe člena 207(1) PDEU (neposredne tuje naložbe).

Posledično Unija podpiše ta sporazum v skladu s sklepom Sveta na podlagi člena 218(5) PDEU ter ga sklene v skladu s sklepom Sveta na podlagi člena 218(6) PDEU po odobritvi Evropskega parlamenta.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Ta sporazum ne zajema področij, ki niso v izključni pristojnosti EU.

- **Sorazmernost**

Ta sporazum je v skladu z načelom sorazmernosti, saj je sklenitev mednarodnega sporazuma ustrezen instrument za prevzem vzajemnih pravic in obveznosti z akterjem v mednarodnem pravu, kot je tuja država.

Ta sporazum neposredno sledi cilju EU na področju zunanjega delovanja in prispeva k politični prioritati „EU kot močnejšega svetovnega akterja“. Je v skladu z usmeritvami globalne strategije EU, da sodeluje z drugimi partnerji in obnavlja zunanja partnerstva na odgovoren način, da bi izpolnila svoje zunanje prednostne naloge. Prispeva k cilju EU, da

⁵ Člen 21(2)(e) PEU.

⁶ Sporazum o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi, podpisan v Cotonouju dne 23. junija 2000.

⁷ Sporočilo Komisije iz februarja 2021, Pregled trgovinske politike – Odprta, trajnostna in odločna trgovinska politika, COM(2021) 66 final.

ustvari varne, raznolike in odporne dobavne verige⁸, ter k trgovskim in razvojnim ciljem EU.

- **Izbira instrumenta**

Ta predlog je v skladu s členom 218(5) PDEU, ki določa, da Svet sprejme sklep o podpisu mednarodnega sporazuma. Drugi pravni instrumenti, ki bi se lahko uporabili za doseg cilja tega predloga, ne obstajajo.

3. **REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA**

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

Komisija je od junija do novembra 2020 izvajala javno posvetovanje⁹, v okviru katerega je Evropski parlament, države članice, deležnike in civilno družbo pozvala, naj posredujejo pripombe glede pregleda trgovinske politike Evropske unije, vključno z načini za krepitev trgovinskih in naložbenih odnosov EU s sosednjimi državami in Afriko.

Komisija se redno posvetuje z deležniki, med drugim v strokovni skupini za trgovinske sporazume¹⁰ in prek dialoga s civilno družbo¹¹. Pogajanja o tem sporazumu so bila predstavljena in obravnavana na dialogih s civilno družbo 24. novembra 2021 in 17. marca 2023.

Pred in med pogajanjmi so bile države članice EU redno obveščane ter so sodelovale v ustnih in pisnih posvetovanjih o različnih vidikih pogajanj prek Delovne skupine Sveta za afriške, karibske in pacifiške države (AKP) ter Odbora Sveta za trgovinsko politiko za storitve in naložbe. Evropski parlament je bil obveščen prek svojega Odbora za mednarodno trgovino (INTA), zlasti v okviru posebne delavnice¹² 26. oktobra 2022. Besedila, ki so se postopoma oblikovala na podlagi pogajanj, so se posredovala obema institucijama.

Poleg tega je Komisija med pogajanjmi na svojem spletnem mestu¹³ objavljala in redno posodabljala poročila o krogih pogajanj, predloge besedil, sporočila za javnost, informativne preglede in drugo informativno gradivo.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Komisija se je pri začetku pogajanj oprla na zunanje strokovno znanje, pridobljeno v okviru pregleda naložbene politike Angole¹⁴, ki ga je izvedla Konferenca Združenih narodov za

⁸ Sporočilo Komisije, *Zanesljiva in trajnostna oskrba s kritičnimi surovinami v podporo dvojnemu prehodu*, COM(2023) 165 final.

⁹ https://trade.ec.europa.eu/consultations/index.cfm?consult_id=266

¹⁰ <http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/>

¹¹ <http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531>

¹² Delavnica o prihodnosti trgovinskih in naložbenih odnosov med EU in Afriko, 26. oktober 2022.

¹³ https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/southern-african-development-community-sadc/eu-angola-negotiations_en

¹⁴ Glej UNCTAD, *Investment Policy Review of Angola (Pregled naložbene politike Angole)* https://unctad.org/system/files/official-document/diaepcb2019d4_en.pdf

trgovino in razvoj (UNCTAD), in študijo¹⁵, ki jo je izvedla Svetovna banka. Obe poročili sta bili pripravljene s finančno podporo EU. Poročilo UNCTAD vsebuje informacije o naložbenem okviru Angole in ozkih grlih v naložbenem okolju. Nanašajo se na sistem vstopa in vzpostavitev naložb, operativne predpise ter zmogljivost in usklajevanje v upravi. Te težave omejujejo zmožnost Angole, da v celoti izkoristi svoj ogromni potencial za privabljanje vlagateljev v različnih sektorjih. Svetovna banka je v svojem poročilu ugotovila, da vlagatelji kot ključne dejavnike, ki vplivajo na njihove naložbene odločitve v državah v razvoju, navajajo pomanjkanje preglednosti in predvidljivosti pri poslovanju z javnimi agencijami, nenadne spremembe zakonov in predpisov ter zamude pri pridobivanju vladnih dovoljenj in odobritev. To so področja ki jih zajema Sporazum.

- **Ocena učinka**

Vzporedno s pogajanjem je zunanji izvajalec izvedel oceno učinka na trajnostni razvoj¹⁶, ki je zajemala pristop Angole k SGP EU-SADC in Sporazum. Cilj študije je opredeliti morebitne gospodarske, socialne in okoljske učinke ter učinke na človekove pravice, ki bi izhajali iz določb SGP in Sporazuma. V okviru ocene učinka na trajnostni razvoj se je izvajalec posvetoval z notranjimi in zunanjimi strokovnjaki ter z deležniki v EU in Angoli.

Ocena učinka na trajnostni razvoj potrjuje pozitivni učinek Sporazuma na angolsko gospodarstvo, pri čemer poudarja tudi dopolnjevanje med Sporazumom, pristopom k SGP EU-SADC in tehnično pomočjo za podporo obema procesoma. V oceni učinka na trajnostni razvoj niso opredeljeni negativni učinki Sporazuma na zaposlovanje, pravice delavcev, človekove pravice in okolje.

Oceno učinka na trajnostni razvoj, ki zajema pristop Angole k SGP EU-SADC in Sporazum, je izvedel zunanji izvajalec BKP Economic Advisors.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Predlog ne vpliva na varstvo temeljnih pravic v Uniji.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Ta sporazum nima proračunskih posledic.

¹⁵ Glej Svetovna banka, *Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses (Ohranjanje in razširitev neposrednih tujih naložb, politična tveganja in odzivi politike)* <http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf>

¹⁶ Glej *Sustainability Impact assessment (SIA) in support of trade negotiations with Angola for EU-SADC EPA accession*, Final Report, December 2021, (*Ocena učinka na trajnostni razvoj v podporo trgovinskim pogajanjem z Angolo za pristop k SGP EU-SADC*, končno poročilo, december 2021), https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/f9babf9b-6d05-475f-a322-1bfc4e5c9982?p=1&n=10&sort=modified_DESC

5. DRUGI ELEMENTI

• Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja

Sporazum vključuje institucionalne določbe o strukturi izvedbenih organov, ki bodo stalno spremljali izvajanje, delovanje in učinke.

Z institucionalnim poglavjem Sporazuma se ustanovi Odbor za spodbujanje naložb, katerega glavna naloga je zagotoviti, da se Sporazum izvaja pravilno in učinkovito. Sporazum vzpostavlja tudi dialog s civilno družbo, ki poteka vsako leto v povezavi s sejo Odbora za spodbujanje naložb.

• Obrazložitevni dokumenti (za direktive)

Ni relevantno.

• Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga

Splošni cilj tega sporazuma je privabljati in širiti naložbe med EU in Angolo za gospodarsko diverzifikacijo in trajnostni razvoj.

Sporazum vsebuje štiri vsebinska poglavja:

- predvidljivost in preglednost ukrepov, povezanih z naložbami, na primer z obvezno objavo vseh naložbenih zakonov in pogojev ter spodbujanjem uporabe enotnih informacijskih portalov za vlagatelje;
- poenostavitev postopkov za izdajo dovoljenj s hitro obdelavo vlog in spodbujanjem e-uprave;
- informacijske točke in vključevanje deležnikov, da se olajša sodelovanje med vlagatelji in upravo;
- naložbe in trajnostni razvoj z vključitvijo najnovejšega pristopa EU k zavezam glede trgovine in trajnostnega razvoja ter odgovornemu ravnanju podjetij.

Poglavje o izogibanju in reševanju sporov temelji na sodelovanju med pogodbenicama in iskanju sporazumnih rešitev, vključuje pa tudi možnost arbitraže med državami kot zadnjo možnost poleg pravil o mediaciji.

Na splošno naj bi Sporazum privedel do izboljšanja poslovnega okolja v Angoli, kar bo koristilo tako tujim kot tudi domačim podjetjem. Zato se bo tuje vlagatelje spodbujalo, da ostanejo dlje in dolgoročno prispevajo k lokalnemu gospodarstvu. Poleg obstoječih vlagateljev je cilj Sporazuma pritegniti v Angolo tudi nove vlagatelje, zlasti mala in srednja podjetja, ki imajo več težav z dolgotrajnimi in zapletenimi postopki za naložbe v tujini.

Sporazum izboljšuje pravno varnost za naložbe v vseh sektorjih, kar naj bi prispevalo h gospodarski diverzifikaciji Angole v nove sektorje, na primer izvoz hrane, proizvodnjo in storitve. Sporazum vključuje tudi določbe, namenjene krepitvi povezav med tujimi vlagatelji in domačimi dobavitelji.

Sporazum vključuje tudi pomembno razsežnost trajnostnega razvoja v naložbenih odnosih med EU in Angolo, vključno z zavezami, da se zaradi privabljanja naložb ne bodo oslabili okoljska ali delovna zakonodaja in standardi ter da se jih ne bo opuščalo oziroma odstopalo od njih. Sporazum vsebuje tudi zaveze za učinkovito izvajanje mednarodnih sporazumov o delu in okolju, vključno s Pariškim sporazumom. Sporazum določa, da morata pogodbenici spodbujati odgovorne poslovne prakse vlagateljev, ter krepi dvostransko sodelovanje pri

vidikih politik na področju podnebnih sprememb in politik enakosti spolov, ki so povezani z naložbami.

Predlog

SKLEP SVETA

o podpisu Sporazuma o spodbujanju trajnostnih naložb med Evropsko unijo in Republiko Angolo v imenu Evropske unije

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207(4), prvi pododstavek, v povezavi s členom 218(5) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 6. maja 2021 Komisijo pooblastil za pogajanja o sporazumu med Evropsko unijo in Republiko Angolo o spodbujanju naložb (v nadaljnjem besedilu: Sporazum).
- (2) Pogajanja o Sporazumu med Evropsko unijo in Republiko Angolo so bila uspešno zaključena 18. novembra 2022.
- (3) Zato bi bilo treba Sporazum podpisati v imenu Unije s pridržkom njegove poznejše sklenitve –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Podpis Sporazuma o spodbujanju trajnostnih naložb med Evropsko unijo in Republiko Angolo (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) se odobri v imenu Unije, s pridržkom sklenitve Sporazuma.

Člen 2

Generalni sekretariat Sveta podeli polna pooblastila za podpis Sporazuma v imenu Unije, pod pogojem njegove sklenitve, osebi ali osebam, ki jih določi pogajalec o Sporazumu.

Člen 3

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*